

Midsommarnattens köld är hård.

Vi klarade oss ändå hyggligt, även om stjärnorna inte gnistrade och glimmade. Några tusen entusiaster samlades för att vara med kring den blomsterprydda midsommarstången. Entusiaster är också de av våra medlemmar som år efter år ställer upp för att skapa ett värdigt midsommarfirande för de stora skarorna.

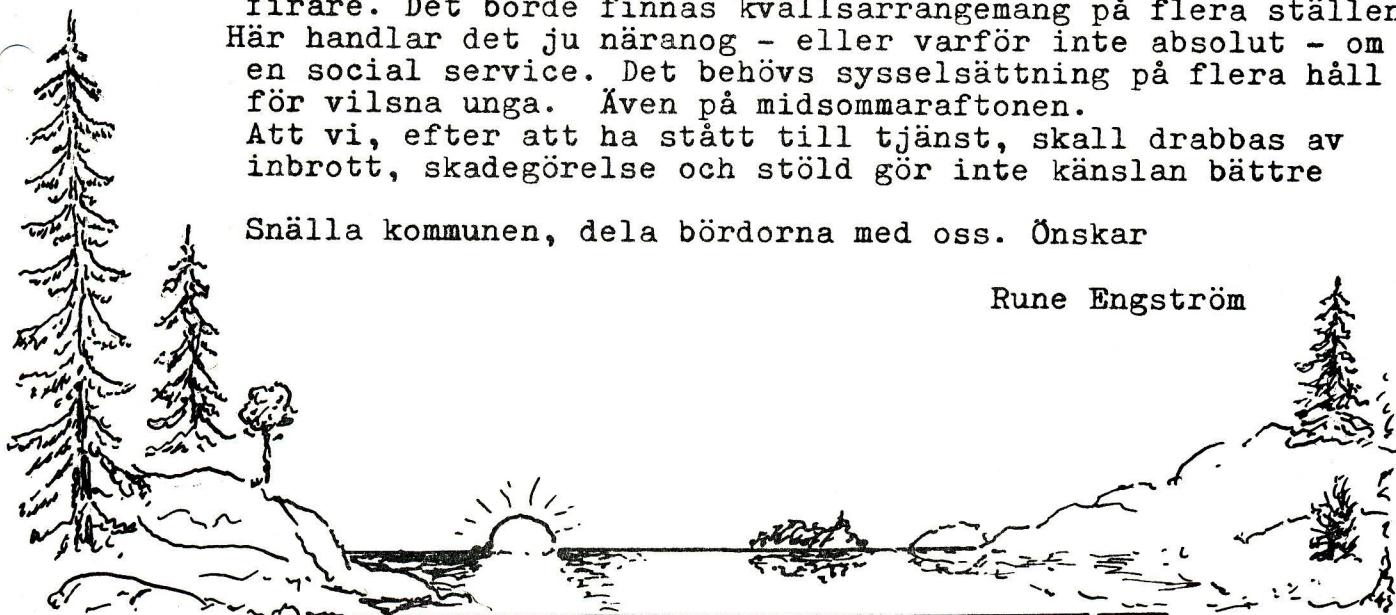
Det var lekar och dans till spelmansmusik, servering, fiskdammar och lotteristånd. I torpen kunde man höra berättelser om hur man levde förr, man kunde se den miljö som de levde i. Den gamla smedjan var igång och alldeles intill kunde man studera hur våra bin lever sitt liv.

Men allteftersom kvällen gick blev det - som vanligt - en smula bökigt. Trädgårdstorp är en behaglig plats för den som vill smyga undan med en eller annan flaska/ölburk. För att inte tala om hur lätt det är att slippa betala inträdesavgiften. De professionella hade i god tid innan midsommaren klippt hål i staketet på flera ställen.

Det känns orättvist att vi på Trädgårdstorp skall behöva stå emot allt vad kommunen har av besvärliga midsommarfirare. Det borde finnas kvällsarrangemang på flera ställen. Här handlar det ju nästan - eller varför inte absolut - om en social service. Det behövs sysselsättning på flera håll för vilsna unga. Även på midsommaraftonen. Att vi, efter att ha stått till tjänst, skall drabbas av inbrott, skadegörelse och stöld gör inte känslan bättre.

Snälla kommunen, dela bördorna med oss. Önskar

Rune Engström

Bofvilds-byggen

Styrelsen har beslutat att medlemmarna skall få bättre information än hittills om vad som dryftas och beslutas.

Här något från styrelsens sammanträde den 2 juni 1987:

Vår el-kabel är för klen när vi bygger ut. En ny kabel skall läggas i samma dike som VA-ledningarna. Den nya kabeln kommer att anslutas till en ny transformatorstation på "järnåldersområdet".

Föreningarsom vill "umgås med oss" skall kunna teckna ett vanligt medlemskap (som en enskild) och får då våra skrifter i ett exemplar till någon i föreningen.

I telefonkatalogen skall under Botkyrka Hembygdsgille anges numret till vår uthyrare, d v s Lars-Gunnar Lindström.

Oscar Norgren vill starta en släktforskningssektion inom Gillet. Intresserade bör ta kontakt med honom.

Efter att ha avlyssnat sjungandet på Valborgsmässoaftonen vill styrelsen starta en sångkör. Vi söker ledare och sångare.

Finns det intresse för att vara med i en teatergrupp? Varför inte ett spel med trädgårdsmästare, båtsman och deras familjer? Kontakta styrelsen!

Efter det att vi invigt den nya entrén med alla faciliteter vill jag gärna ordna en programkväll på Trädgårdstorp t ex varannan måndag. Många har säkert något att berätta. Den som gör en resa t ex.

Staten ger oss 100.000:- som bidrag till tillbyggnaden (etappl). Bidraget utgör ca 1/3-del av totalkostnaden och avser handikapp-anpassning m m.

Styrelsen har beslutat att Lars-Gunnar Lindström skall få platsen som deltids-vakt (avlönas genom bidrag från kommunen). Under Lars-Gunnars sjukdom är det Peder Larsson som handhar sysslan.

Arbetsledning är ordförande och vice ordförande.

Rune Engström

Smått och Goff

Hembygden dag

börjar med att vi går till högmässan i Tullinge kyrka. Spelmännen spelar i kyrkan och vi andra finner oss där iklädda bygdedräkt.

Sedan tågar vi därifrån till Torpet med fanan och spelmännen i täten.

Hjälp på Torpet

vill vi gärna ha i sommar det är en del förberedelser som måste göras innan schaktningen skall börjas för första etappen i tillbyggnaden av logen och utgräv för vatten och avlopp. Bl.a skall gula paviljongen flyttas (Tänk på att det gagnar oss alla som använder logen, vi behöver sedan inte gå ut när vi skall på toa.)

Förstuga på Högrink skall också byggas. Tag kontakt med Gunnar Avelin 771 1512 eller Oscar Norgren 778 2197 så får du närmare besked.

Droffning Kristina

och hennes bin hade samlat in 400 kr. stod det i årsredogörelsen. Det torde säkert ha stått minst 1000 kr. istället eftersom all honung som såldes på julmarknaden gick in i nettot där.

I år har våra bin hitintills haft det besvärligt de vill inte gärna gå ut i kylan så Kristina har fått mata dem med socker. Kan vi hoppas på mycket klöver och ljung så kanskedet kan bli lite honung i år också. Men då vädjar också Kristina och bina, ingen blomplockning på Torpet och försiktig körning med gräsklipparen.

Stök och böck

i slott och koja 21-23 aug. i Haninge Läger för ungdomar mellan 15-18 år, intresserade av historia, traditioner och hembygdsvård. Inga speciella förkunskaper behövs. Kurskostnad 300 kr. per person. Gillet hjälper till med kostnaden för de 2 första som anmäler sig. Närmare information ring Rune tel. 911092

Eva

Sällsamheter vid Trädgårdstorp

Sällsamheter, söder om Stockholm, Södertörn, heter en bok som kom ut 1986. Den ingår i serien om svenska sällsamheter som bokförlaget Rabén och Sjögren utgivit i samarbete med Svenska Turistföreningen sedan i början av 70-talet.

Författare är Christer Topelius.

Med nyfikenhet och intresse letade jag i kapitlet som handlade om Botkyrka, skulle Trädgårdstorp händelsevis finnas omnämnt?

Jo, Trädgårdstorp fanns där, men kanske inte i det sammanhang som vi Trädgårdstorpare skulle kunna tänka oss.

Man talar om Alice Tegnér och Anna-Maria Roos som Tullinges vittra damer, men sen så kommer det;

....."Det finns ytterligare en dam- eller kanske jag hellre ska säga kvinna - i Tullinge, som man gärna skulle velat träffa, om tiden det bara medgivit. Även om hon själv inte längre finns ibland oss så står hennes stuga kvar. För att komma till den och Hembygdsgården Trädgårdstorp, dit man flyttat stugan från Högbrink, far vi längs Tullinge strand och njuter var sekund av en sjöväg som har få motstycken i Sverige. Källvägen till höger tar oss upp till Trädgårdstorpsvägen och festplatsen med sin midsommarglädje bland stugorna och paviljongerna.

Kärt barn har många namn och Anna Engströms rykte gick vida omkring under namnet "Mor Anna", "Mor Anna i Högbrink" eller helt enkelt "Tumbagumman", Hon levde mellan 1835 och 1915 och var väl ungefär samtida med den berömda Kisa-Mor nere i södra Östergötland.

Båda damerna var kända i sju kyrksocknar och därutöver för sina talanger att bota folk och få, och till bägge vallfärdade

man i stora skaror. Många är historierna om hur Tumbagummans kurer (som nog i högre grad än Kisa-Mors liknade rent kvacksalveri) kurerade både troende och tvehågsna.

Viktor Pettersson har i sin bok "Sågner och minnen från Södertörnsbygden" ett kapitel om Tumbagumman och han redogör för en lång rad framgångsrika fall som inte bara gäller sjukdomar utan även fjärrskåderi och sanndrömmar"..... "Här på Botkyrka Hebygdsgilles bygdegård finns inte bara Mor Annas stuga utan även en paviljong från Södra folkparken på Liljeholmen. Det är det enda som återstår av denna vår första svenska folkpark.

Till det mera sällsamma hör också ett s.k. "skostall" för oxar. I stallet kunde man hissa upp en oxe för att sedan sko honom".....

Alltså, det författaren funnit värt att omnämna vid Trädgårdstorp Ar:

Anna Engströms bostad, Högbrink (en stuga som flyttats från Tumba till Trädgårdstorp och som tyvärr inte alls liknar originalet) En paviljong från Södra folkparken och ett skostall.

De gamla torpstugorna, smedjan och stolpladan t.ex har inte funnit nåd hos författaren.

Visst blir man väl snopen och kanske också häpen över vad man anser vara sevärt vid Trädgårdstorp och då frågar man sig, var ifrån får dessa författare sin information?

En besviken gillemedlem
och bokläsare
Eva S.

Hembygdens Dag den 30 augusti 1987

Eftersom det är så många olika arrangemang under våren så skall vi i år försöka att förlägga Hembygdens dag på höstkanten i stället. Vi prövar alltså i år med den 30 augusti.

Det är ju meningen att hembygdsgdagen skall vara Gillets årliga PR-dag då vi skall visa våra olika verksamhetsgrenar. Så nu gäller det för alla spelmän, dansare, sångare, hantverkare och slöjdare att komma och visa vad vi kan i Gillet. Vi behöver också många som hjälper till med kaffeservering och lottförsäljning m.m.

Vi som skall hålla i trådarna hade väl önskat att vi kunde komma med några nya och revolutionerande grepp, men det är inte så lätt när allt kommer omkring. Vi har nog fått en del olika förslag till arrangemang, men de flesta är för omfattande och går inte att genomföra och förbereda under sommaren då alla har semester. Men det går kanske att börja med förberedelser i höst och få dem färdiga till nästa år ?? Vem vet?

vad har vi tänkt oss i år ?

Vi har resonerat om en utställning "Kaffets historia" där vi tänkt samla ihop olika saker som hör ihop med kaffe.

Och så har vi tänkt oss något om "Skolslöjd förr och nu" där vi vill visa vad eleverna gjort i slöjden i "folkskolan".

Kanske kan vi låna ihop några smådjur, sådana som man hade på ett torp förr i världen, t ex får, höns, kaniner eller dyl.

Alla Ni som spelar och dansar, anmäl Er till respektive kontaktman eller instruktör och tala om att Ni vill medverka.

Övriga: t.ex hantverkare och slöjdare, ni som vill baka bröd till kaffeserveringen, koka eller servera kaffe, skänka vinster till tombolan eller sälja lotter, eller Du kanske bara är ledig och kan hjälpa till med "någonting" ringtill något av nedanstående telefonnummer;

Ingegerd o Lars-Gunnar Lindström 7780849

Eva Sandin 433672

Kerstin Andersson 7782252

eller skriv upp Dig på tekningslista på logen, helst före den 15 augusti.

- Vi Gillemedlemmar skall inte leva instängda i vår egen lilla värld vid Torpet utan vi måste visa utåt vad Hembygdsgillet är och vad vi står för.

Låt oss alla hjälpas åt så att Hembygdens dag blir en stor manifestation.

Tack.

Ett varmt tack till Hembygdsgillet för blomster- och telegramuppvaktning på min 95-årsdag.

Tack även till Ingrid Avelin och hennes barnlag som med sin dansuppvisning glädde oss alla på Allégården

David

Inventering av hantverk yrken i Stockholms län.

Hela vårt samhälle har sitt ursprung i hantverket. I industrialiseringens yra tror man sig kunna vara utan hantverksyrken. Men det visar sig tvärtom inom vissa yrkesgrupper.

För att se hur yrken har förändrats under den tid vi har levt kommer byggnads- och hantverksgruppen inom Stockholms läns hembygdsförbund att försöka inventera framför allt de utdöende yrkena. Samtidigt skall en jämförelse göras med de yrken som fanns representerade i länets socknar 1945. Man kan se hur yrken har försvunnit och vilka vi har kvar. Vi får veta vad som finns kvar av yrkeskunniga män och kvinnor i nuläget.

För att en undersökning skall kunna genomföras behövs hjälp från hembygdsföreningarna. De får tillgång till material för dokumentation av utrotningshotade yrkesgrupper i sin egen hembygd.

Man tänker sig genomföra en konferens inom länet med anknytning till utrotningshotade yrken. Man vill också undersöka vikten av att de finns kvar i framtiden. För denna bör en medlemsförening stå som värd.

Inventeringsarbetet sker lämpligen i samverkan med hantverks och pensionärsorganisationer på orten.

För framtida forskning kommer den skisserade inventeringen att ha en stor betydelse, eftersom allt yrkesfolk inte var registrerade på landsbygden.

Såvitt jag kan förstå är detta projekt av stor betydelse för Botkyrka och jag ser gärna att vi kan bli några som ägnar oss åt detta. Ska vi erbjuda oss värdskapet i vår till till hösten "VA-liserade" loge?

Rune Engström.

En Skrivarverkstad?

Styrelsen har för ganska länge sedan beslutat att vi skall försöka producera en liten skrift om Trädgårdstorp, Något som vi kan sälja i torpen under hembygdsdagar och visningar.

En hel del material finns, Särskilt har det forskats om Slätten.

Det behövs mera forskning om våra byggnader och om livet i dem och det som vi hittar bör komma fram till flera, i form av uppsatser.

Men skrivare kan ge mer än ord från det förflutna: Vi får inte glömma dagen och framtiden. Det vi upplever i dag är historia i morgon.

Eva Sandin är intresserad av ett skrivarprojekt. Så även jag

Rune Engström

Ansvarig Utgivare: Rune Engström
08911092

Redaktion: Georg Malmkvist
087781711

Malmgårdsbacken 2. 14600 Tullinge.

Sista manusdag för BOTVIDSBYGDEN
N:r 3 den 25 augusti.